

2011. évi emberi jogi jelentés

Országjelentések az emberi jogok tiszteletben tartásáról – 2011

<http://www.state.gov/j/drl/rls/hrrpt/humanrightsreport/index.htm>

Kiadta az Amerikai Egyesült Államok Külügyminisztériuma (Bureau of Democracy, Human Rights and Labor)

2012. május 24.

Bevezetés az emberi jogok tiszteletben tartásáról szóló 2011. évi országjelentésekhez

Január 14-én Zín el-Ábidín ben Ali, Tunézia elnöke Tuniszban családjával repülőgépre szállt, és elutazott Szaúd-Arábiába. Huszonhét nappal később lemondott Hoszni Mubarak egyiptomi elnök. A békés változásért tüntető líbiaiak elleni nyolc hónapig tartó kegyetlen támadássorozat után Moammer Kadhafit megbuktatták. A történelem során először a jemeni elnök választások útján adta át a hatalmat. A Bassár el-Aszad szíriai elnökhöz hű erők 2011 márciusa óta széles körben követnek el durva emberi jogi jogsértéseket saját népükkel szemben, a tüntetőket viszont még mindig nem sikerült megfélemlíteniük.

Ezek a Közel-Keleten és Észak-Afrikában máig sem csillapodó állampolgári felkelések további hullámokat indítottak el a világ körül. Számos más országban állampolgárok milliói fejezték ki elégedetlenségüket kormányukkal szemben, amiért az nem tudott eredményeket felmutatni a nép felé. Világszerte több országban is kiállnak az emberek, és - nagy megmozdulásokkal vagy kis tettekkel - követelik egyetemes jogaikat, méltóságukat, a jobb gazdasági lehetőségeket és a részvételt országuk politikai jövőjében.

A változás iránti vágy, amelynek Tunéziában, Egyiptomban, Líbiában, Jemenben és Szíriában szemtanúi voltunk, inspiráló, a változás azonban gyakran instabilitással jár együtt, mielőtt a demokrácia és az emberi jogok nagyobb tiszteletéhez vezet. Az elnyomás évtizedei után, amikor a nyílt politikai részvétel nem volt megengedett, időbe telik, hogy különböző politikai pártokat, erős civil társadalmat, a szabad véleménynyilvánításra alkalmas légkört és átlátható politikai kultúrát hozzanak létre. Az átmenetek mindig bizonytalan időszakok. Előfordulhat, hogy a helyzet kaotikus, változékony, néha erőszakos is. És ha az átmenet sikerrel is végződik, csak ritkán megy végbe egyenes úton, gyorsan és könnyen. Az ilyen átalakulások nagy kihívása, hogy a társadalmak nyitottak maradjanak a politikai vitára. Az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok védelme biztosítja, hogy az országok jövőjéről folytatott tárgyalásokat félelem vagy megfélemlítés ne zavarhassa meg, és az antidemokratikus erők ne fojtsák el a valódi politikai részvételt. Clinton külügyminiszter asszony így fogalmazott: „Minden politikai pártnak, legyen az vallásos vagy világi, be kell tartania az alapvető szabályokat: az erőszak elutasítása; a jogállamiság védelme; a szólás-, vallás-, egyesülési és gyülekezési szabadság tiszteletben tartása; a nők és a kisebbségek jogainak védelme; választási vereség esetén a hatalom átadása; és különösen olyan területeken, ahol erős a valláson belüli vagy a vallások közötti megosztottság, a szektás konfliktusokra való buzdítás elkerülése, mert ezek széthúzó erőként hatnak a társadalomban.” Ha ezeket az alapvető szabályokat megsértik, figyelmeztetett Clinton asszony, „a forradalmak győztesei könnyen áldozatokká válhatnak.”

A 2011-es zavargások során több ezer állampolgár esett áldozatul Tunéziában, Egyiptomban, Líbiában, Bahreinben, Jemenben és Szíriában. Sok más személyt pedig bántalmaztak a túlzott erőszakot alkalmazó rendfenntartó erők. A tüntetők képei azonban, akik látszólag félelem nélkül, életüket kockáztatva szálltak szembe az általuk illegitimnek tartott kormánnyal, az egész világon ösztönzően hatottak az emberekre. A nagyobb szabadság és a tágabb politikai és gazdasági lehetőségek iránti vágy még a legelszigeteltebb helyeken is fellobbant.

A 2011-es év figyelemre méltó változásokat hozott Burmában, amely hosszú ideje elszigetelődött, mert a kormány nem bánt megfelelően a néppel. A burmai kormány drámai módon, számos határozott lépéssel elindult a politikai reformok hosszú és nehéz útján, és békülést kezdeményezett azokkal, akik évtizedeken át békésen harcoltak a szabadságért. A tavalyi jelentésben annak a Burmában börtönben rekedt több száz politikai fogolynak a sanyarú helyzetéről írtunk, akik közül

néhányat azért börtönöztek be évtizedekre, mert tüntetéseken vettek részt, vagy egyszerűen csak „felforgató” költeményeket olvastak. 2011 októberében a kormány több mint 200 ilyen foglyot engedett szabadon. Az már a következő jelentésben fog szerepelni, hogy 2012 januárjában a burmai kormány újabb 300 foglyot bocsátott szabadon, köztük olyanokat, akiket már évek óta fogva tartottak, és megengedte, hogy a Nemzeti Demokratikus Ligát bejegyezzék, és jelöltekkel állítson a parlamenti választásokon, beleértve Ang Szán Szu Csít, a párt vezetőjét.

Burmában olyan kormányra láthatunk példát, amely elindult a nagyobb nyitottság, demokrácia és szabadság felé: ezek az értékek vezethetnek a nagyobb innovációhoz, jóléthez és befogadáshoz. Sokat kell még tenni a reformok végrehajtásáért és különösen annak az örökségnek a kezelésért, amelyet az etnikai kisebbségekkel szembeni több évtizedes erőszakos bánásmód jelent. Az elkövetkezendő feladat nagysága azonban nem csökkenti ezeknek az első lépéseknek az izgalmát, vagy a lehetőség érzését, amelyet más zárt társadalmakban kelthetnek, mint például Iránban, Észak-Koreában, Üzbegisztánban, Eritreában vagy Szudánban.

2011-ben számos más ország is fontos lépéseket tett azért, hogy az emberi jogokkal kapcsolatos eredményei javuljanak, de ezen a téren is van még tennivaló. Kolumbiában a kormány azért dolgozik, hogy megszüntesse a büntetlenséget a zaklatással, a megfélemlítéssel, valamint az emberi jogi aktivisták, újságírók, tanárok és szakszervezeti tagok ellen elkövetett gyilkosságokkal kapcsolatban. A törvénytelen gyilkosságok száma a kormány erőfeszítéseinek köszönhetően nagymértékben csökkent. Zambiában a szeptemberben tartott elnöki, parlamenti és helyhatósági választások szabadon, hitelesen és fegyelmezetten zajlottak le. A hivatalban levő elnök lemondott a hatalomról, és elfogadta a zambiai nép akaratát. Tunéziában az állampolgárok átlátható és hiteles választás során szavaztak az alkotmányozó nemzetgyűlés tagjaira, amely az ország ideiglenes elnökévé egy volt politikai foglyot választott. Az ország most újírja az alkotmányát.

Az ilyen reményteljes fejlemények mellett az idei jelentés egy sor negatív eseményről is beszámol a 2011-es évből. Számos ország szabadsága gyengült a következők miatt: választási hibák; az erőskezű vezetők kevésbé demokratikus alkotmányos rendelkezéseket léptettek életbe; a véleménynyilvánítás, a gyülekezés és az egyesülés egyetemes szabadságjogait korlátozták, beleértve az Internetet is; a média cenzúrázására vagy megfélemlítésére irányuló intézkedések; vagy kísérlet a civil csoportok tevékenységének irányítására vagy korlátozására. Nicaraguában a választási folyamat nagymérvű szabálytalanságai miatt a demokrácia hanyatlásnak indult, és meggyengült a nicaraguaiak arra vonatkozó képessége, hogy kormányukat elszámoltassák.

2011 további nyugtalanító trendjei közé tartozik a vallási kisebbségek üldözése, ideértve többek között az ahmádkat, a bahá'iokat, a tibeti buddhistákat, a keresztényeket, a zsidókat és másokat. Sok országban növekedett a hátrányos megkülönböztetés a faji és etnikai kisebbségekkel; a fogyatékkal élőkkel; és a leszbikus, meleg, biszexuális vagy transznemű (LMBT) személyekkel szemben: mindegyik csoport tagjai gyakran váltak bántalmazás, hátrányos megkülönböztetés és erőszak célpontjává. Néhány országban egészségügyi dolgozókat zaklattak, félemlítettek meg és tartóztattak le. Mind a kormány, mind az ellenzéki erők megpróbálták megakadályozni, hogy a humanitárius segítség megérkezzen a kegyetlen körülmények között élő civilekhez.

Egyiptomban és Kirgizisztánban sorsdöntő választásokat tartottak, amelyeket általánosságban szabadnak és tisztességesnek ítélték. Mégis, ezen országok választásai, csakúgy, mint a 2010-es elefántcsontparti elnökválasztást követő patthelyzet, élénken emlékeztetnek arra, hogy a választások fontos, de nem elégséges elemei a demokrácia és a jogállamiság irányába történő valódi átmenetnek. Ezekben az országokban az elkötelezett állampolgárok folytatták a demokratikus kormányzás szokásainak és intézményeinek kialakítására irányuló munkájukat, ideértve egy olyan politikai kultúra kialakítását is, amelyben a választás vesztese megérti, hogy át kell adnia a hatalmat, amelyet a megválasztott képviselők azután tisztességes módon gyakorolnak.

Az emberi jogokkal kapcsolatos általános helyzet továbbra is rendkívül rossz számos olyan országban, amelyet kiemeltünk a 2010-es országjelentésekben, ideértve többek között Iránt, Észak-Koreát, Türkmenisztánt, Üzbegisztánt, Szíriát, Fehéroroszországot és Kínát.

2011-ben több általános tendencia is említést érdemel. Az új közösségi kapcsolattartási technológiák világszerte elterjesztették a polgári aktivizmusról és a politikai változásról szóló híreket. Az emberek további leleményes módokat találtak arra, hogyan használhatnák az új technológiai módszereket a

félelem és az elszigeteltség falainak ledöntésére, amelyet az antidemokratikus kormányok emeltek népük elcsendesítésére. Arra használták ezeket a módszereket, hogy nyíltan felemeljék szavukat a társadalmi megkülönböztetés, a korrupció, valamint a polgári és politikai szabadságjogok korlátozása ellen, amely megakadályozza őket abban, hogy egyenlő jogokat, méltóságot és az tiszteletet élvezzenek. Az elnyomó rendszerek viszont ugyanezeket a technológiákat alkalmazták a saját állampolgáraik elleni kémkedésre, hogy elhallgattassák a más véleményen lévőket.

Ha mérlegeljük a közösségi kapcsolattartási technológiák hatásait az emberi jogokra és a demokráciára, rá kell döbbernünk, hogy a technológia önmagában nem indítja el az emberi jogokkal kapcsolatos fejlődést. Erre csak az emberek képesek. A technológia segíthet az embereknek egyetemes emberi jogaik gyakorlásában, a határokon átnyúló kapcsolattartásban, az időzónák, sőt a nyelvi akadályok átlépésében is. A technológia azonban csak egy eszköz, amely nem helyettesítheti a politikai szerveződést, az ügyek képviselését vagy a meggyőződést. Az internet nem viszi ki az embereket az utcára. Erre csak a sérelmek képesek. Nem az internet robbantotta ki az arab tavaszt. Erre csak az igazságtalanság volt képes.

Mivel az emberek gondolatainak kifejezése, másokkal való kapcsolattartása, gondolataik és véleményük megosztása egyre inkább a világhálón megy végbe, az internet szabadságának védelme és elősegítése az Egyesült Államok kiemelt prioritása. A jelenlegi helyzetről a következő oldalakon számolunk be.

Beszámolunk a média függetlenségének helyzetéről is, amely számos országban még mindig alacsony szinten van, más országokban pedig romlott. 2011-ben növekedett azoknak az újságíróknak és bloggereknek a száma, akiket megölték vagy bebörtönöztek, mert megpróbálták tájékoztatni a közvéleményt. Ezek a jelentések számot adnak arról a sokféle módszerről is, amelyekkel néhány kormány megpróbálta cenzúrázni a médiát, olyan rendelkezések vagy törvények segítségével, amelyek ellentétben állnak a véleménynyilvánítás szabadságának egyetemes jogával, valamint zaklatás, megfélemlítés vagy erőszak alkalmazásával. Ecuadorban és Venezuelában a független sajtóorgánumok elleni kormányakciók dermesztő hatást gyakoroltak a média szabadságára.

Az ez évi jelentések az elszigetelődött emberekkel való bánásmódot állítják reflektorfénybe, ideértve a szexuális kisebbségek tagjait (LMBT) és a fogyatékkal élőket. Túl sok országban számít még mindig bűncselekménynek az azonos neműek közötti, megegyezően alapuló szexuális kapcsolat, és a szexuális kisebbségek tagjai még ennél is több országban szembesülnek hátrányos megkülönböztetéssel és erőszakkal. Továbbra is odafigyelünk más sebezhető rétegekre is, például a nőkre és a gyermekekre. A nőket érintő családon belüli és társadalmi erőszak, valamint a hátrányos megkülönböztetés számos országban továbbra is komoly problémát jelent. A konfliktusoknak gyakran a nők és a gyermekek az első szenvedő alanyai.

Ezenkívül továbbra is figyelemmel kísérjük azokat a kihívásokat, amelyekkel az emberi jogok tiszteletben tartását és saját országukban a demokratikus átmenetet támogató civil szervezetek szembesülnek. Az emberi jogok tiszteletben tartásáról szóló tavalyi jelentésekben arról számoltunk be, hogy az elnyomó kormányok egyre nagyobb erőfeszítéseket tesznek a független civil szervezetek ellenőrzésére és ellehetetlenítésére. Az utóbbi néhány évben több mint 90 kormány próbált meg korlátozó jellegű törvényeket elfogadtatni annak érdekében, hogy megnehezítse a szervezetek bejegyzését és szabad működését, valamint azt, hogy azok külföldről érkező anyagi támogatást kaphassanak. Számos országban, többek között Egyiptomban, Etiópiában, Malajziában, Algériában, Kambodzsában és Oroszországban komolyabb korlátozásokat vezettek be vagy helyeztek kilátásba az ilyen szervezetek külföldről érkező anyagi támogatásával kapcsolatban, egyéb olyan intézkedéseket hoztak, amelyek súlyosan akadályozzák működésüket, illetve igyekeztek megfélemlíteni vagy teljesen megszüntetni őket. Sok más helyen félreértik az ilyen szervezetek munkáját, vagy a tetteik független megítélésétől féltő bizonytalan kormányok szándékosan hamis színben tüntetik fel őket. 2011-ben ezek a tendenciák felerősödtek: az emberi jogok és a demokrácia pártfogóinak munkája elleni hivatalos korlátozások ugrásszerű emelkedését tapasztalhattuk.

Obama elnök megfogalmazása szerint a társadalom belülről változik. A változást a civil társadalom szervezetei vezetik azáltal, hogy párbeszédet folytatnak a polgárokkal arról, hogy hogyan képzelik el a kormányzást. Ezek a szervezetek ráirányítják a figyelmet az emberi jogok megsértésére, harcolnak a hátrányos megkülönböztetés ellen, és figyelemmel kísérik, hogy a hatóságok betartják-e a jogállamiság elvét. Felemelik szavukat a sebezhető kisebbségek kirekesztése, üldözése vagy a

feléjük irányuló gyűlölet ellen, valamint dokumentálják, hogy az adott társadalomban mely területeken vannak hiányosságok. Azzal, hogy tükröt tartanak a társadalom elé, mind a kormányt, mind az állampolgárokat jobb teljesítményre sarkallják. A fentiek alapján a civil szervezetek a szabad és nyitott társadalom éltető erejét jelentik, és szerepük azokban az országokban a legfontosabb, ahol a demokrácia hagyományai és intézményei csak most kezdenek gyökeret verni.

A 2011-es év ezeken az oldalakon említett eseményei ismételtelen arra emlékeztetnek minket, hogy az emberi jogok és a globális biztonság kibogozhatatlan kapcsolatban állnak egymással. Tunisztól Teheránig, Kairótól Kaliforniáig, Moszkvától Rangunig az állampolgárok egyre inkább összekapcsolódtak egymással, éppúgy, ahogy szabadságjogaik, gazdasági lehetőségeik és társadalmuk biztonsága és jóléte is összefügg a többiekével.

Szerte a világon azt tapasztaljuk, hogy ahol a hatóságok, vagy bűnözők, szekták, illetve más, büntetlenséget élvező antidemokratikus csoportok következetesen megsértik vagy veszélyeztetik az emberi jogokat, ott az eredmény gyakran politikai viszály, gazdasági visszaesés és destabilizáció, amely gyakran az országhatárokat is átlépi. Ezzel ellentétben, ahol tiszteletben tartják az emberi jogokat, érvényesítik a jogállamiság elvét, és a kormány lépései átláthatóak, a társadalom stabilabb és biztonságosabb. Azok az emberek, akik feljogosítva érzik magukat a politikai folyamatokban való részvételre, és akik azt látják, hogy jogaikat tiszteletben tartják, kisebb valószínűséggel csatlakoznak a belső nyugalmat és a nemzetközi stabilitást fenyegető szélsőséges csoportokhoz. Fokozatosan kialakul a kormányukba vetett nagyobb bizalom, és egyre inkább magukénak érzik a rendszer sikerét. Így az emberi jogok tiszteletben tartása növeli a politikai stabilitást, és lerakja a demokratizálódás, a gazdasági növekedés, az általános jólét és az fokozott globális biztonság alapjait.

Ez a kritikus kapcsolat az emberi jogok és a nemzetbiztonság között több ízben is felmerül a következő oldalakon. Láthatjuk ezt a kapcsolatot az arab világ demokrácia felé történő átmenetében is. A Tuniszban, Kairóban, Tripoliban és Szanaában az utcán demonstráló emberek bebizonyították, hogy a szélsőségek felé fordulás nélkül is bekövetkezhet a változás. 2011-ben sok kormány részéről tapasztalhattunk megtorlást a rend visszaállításának nevében, miután az állampolgárok az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartását és a kormányzásba való beleszólás jogát követelték. Az ilyen elnyomó cselekmények még több konfrontációt, zűrzavart és végső soron nagyobb bizonytalanságot idéztek elő. Az év eseményei nyilvánvalóvá tették, hogy az igazi választás nem a stabilitás és a biztonság, hanem a reform és a társadalmi elégedetlenség között lehet.

Szeretnék még egy megjegyzést tenni a jelentések összeállításával kapcsolatban. Minden évben olyan emberi jogi tisztviselők készítenek ezeket a jelentéseket, akik világszerte az Egyesült Államok nagykövetségein és más hivatalokban dolgoznak, együttműködve washingtoni kollégáikkal. Az egyes országokban dolgozó csoportok különböző forrásokból, köztük helyi és nemzetközi emberi jogi szervezetektől, más kormányoktól, multilaterális szervezetektől és a civil társadalom tagjaitól gyűjtnek információkat, amelyeket elemeznek és összegeznek. A pontosság és az objektivitás érdekében a jelentésben szereplő információkat kibocsátás előtt a szakemberek szigorúan ellenőrzik, és szükség szerint javítják.

Ebben az évben az emberi jogok tiszteletben tartásáról szóló jelentések könnyebben olvashatóak a világhálón. Az olvasók az új tartalomjegyzékből közvetlenül az őket érdeklő témákhoz ugorhatnak, megoszthatják a jelentéseket a közösségi médián keresztül és a Build a Report eszköz segítségével megvizsgálhatják a témát a különböző országokban. Célunk, hogy gyors információszerzést tegyünk lehetővé az olvasó számára az öt leginkább érdeklő kérdésekről a különböző régiókban.

Megpróbáltuk a jelentéseket egy szélesebb olvasóközönség számára is elérhetővé tenni. Az emberi jogok tiszteletben tartásáról szóló jelentések terjedelme az elmúlt 35 év során megnőtt, annak ellenére, hogy a Kongresszus különálló éves jelentések készítésére adott felhatalmazást a nemzetközi vallásszabadság és az emberkereskedelem helyzetéről. Ebben az évben minden országjelentést korszerűbb formában adunk közre. Emiatt nem törekszünk arra, hogy egy ország bizonyos típusú emberi jogsértései közül minden egyes incidenst felsoroljunk, bármennyire szörnyűek is azok. Ehelyett inkább olyan példákat emelünk ki, amelyek 2011-ben az adott ország leggyakoribb problémáit világítanak rá. Azt, hogy egy konkrét jelentésben kevesebb ügyet említünk, nem szabad úgy értékelni, hogy bármely ország általános emberi jogi helyzetét kevésbé fontosnak tartanánk. Célunk inkább az, hogy fényt derítsünk az emberi jogok megsértésének bejelentett eseteire, azok természetére, kiterjedésére és súlyosságára. Idén első alkalommal egy összefoglalóval

Amerikai Nagykövetség, Budapest

kezdünk minden egyes jelentést. Reméljük, hogy az olvasók hasznosnak találják majd ezeket a változtatásokat.

Tisztelettel betérjesztette:

Michael H. Posner
Államtitkár, Bureau of Democracy, Human Rights, and Labor

Kiemelt beszámolók 2011

Afrika

A **Kongói Demokratikus Köztársaságot** továbbra is belső konfliktusok sújtják a keleti területeken, különösen Észak-Kivu, Dél-Kivu és Orientale tartományokban. Az emberi jogokat a konfliktusban részt vevő mindegyik fél megsértette. A bejelentett emberi jogi visszaélések között szerepel gyilkosság, eltűnés és kínzás is. Lázadó csoportok, milíciák és néhány katonai egység a keleti terület természeti kincseinek illegális kitermelésébe és értékesítésébe fogott. Külföldi lázadó csoportok és milíciák, valamint néhány helyi milícia szövetkezett egymással, harcoltak a kormányhoz hű erőkkel, és megtámadták a civil lakosságot. A lázadók elleni katonai akciók során az állami rendfenntartó erők polgári lakosokat tartóztattak le, illegálisan fogva tartották, megerőszakolták, megkínzották vagy tárgyalás nélkül kivégezték őket, továbbá falvakat raboltak ki. A harcok néhány területen feltartóztatták a humanitárius segélyeket, elmélyítve ezzel a már eddig is súlyos humanitárius válságot, amely körülbelül 1,7 millió otthonából kitelepített személyt érint. A büntetlenség még mindig jelentős probléma. A novemberi, sok hiányossággal lezajlott választást eltűnések, valamint a gyülekezési, véleménynyilvánítási és mozgásszabadság korlátozása kísérte.

Eritreában is folytatódott az emberi jogok széles körű megsértése; itt a kormány a tekintélyelvű elnök, Isaias Afwerki befolyása alatt áll. A kormány arra kényszerítette a nőket és a férfiakat, hogy vegyenek részt a nemzeti katonai programban, de a leszerelés feltételei nem voltak egyértelműek, az emberek pedig határozatlan ideig végezték a kormány által kijelölt munkát a kijelölt helyen. A rendfenntartó erők megkínzották és megverték a katonaszökevényeket, a sorozás elől elmenekülőket, azokat, akik megpróbálták elhagyni az országot, valamint bizonyos vallási csoportok tagjait. A börtönök és fogva tartó intézetek mostoha körülményei - többek között a levegőtlen, föld alatti cellák - több halálesetet is eredményeztek. A kormány a média minden ágát kézben tartotta. A jelentések szerint több mint 30 újságírórt tartottak fogva, és fogva tartásuk helyszínéről nem adtak tájékoztatást.

Etiópiában a kormány folytatta a civil társadalom elnyomását, beleértve a médiát is. A kormány több mint 100 ellenzéki személyiséget, aktivistát, újságírórt és bloggert tartóztatott le, közülük sokakat terrorizmussal és lázító tevékenységgel vádolt. A megfigyelők azonban azt tapasztalták, hogy a tárgyalásokon bemutatott bizonyítékok vagy többféleképpen értelmezhetőek, vagy inkább politikai jellegű cselekményekre utalnak, mintsem terrorizmusra. A nem kormányzati szervezetekről szóló jogszabály (a karitatív szervezetek és társaságok bejegyzéséről és szabályozásáról szóló nyilatkozat) további szigorú korlátozásokat léptetett életbe a civil és nem kormányzati szervezetek tevékenységével kapcsolatban. A jogszabály eredményeképpen a civil társadalom tevékenységét jelentősen megnyirbálták. A kormány az internetkapcsolatot is korlátozta, valamint zárolta az új szervezetek, ellenzéki oldalak és blogok elérhetőségét.

Nigériában a Boko Haram nevű radikális iszlamista szekta támadássorozata intenzívebbé vált az év során, kiterjesztve az erőszakot az ország egyre több térségére. A csoport bombázásokat követett el, mozgó autóból adott le lövéseket, vallási vezetőket, biztonságiakat és politikusokat gyilkolt meg, rendőrörsöket és bankokat támadott meg, emellett öngyilkos bombamerényletek is fűződnek a nevéhez. A Borno államban fekvő Maiduguriban a lövöldözések és bombázások heti, néha napi rendszerességgel fordultak elő, de a szomszédos államokban is történtek erőszakos cselekmények. Augusztusban a Boko Haram csoport első alkalommal támadott meg nemzetközi szervezetet, amikor Abujában az ENSZ képviselőjét bombázta, 24 ember halálát okozva. A kormány bevetette a Joint Task Force nevű alakulatot, amely törvénytelen kivégzéseket hajtott végre, miközben megpróbálták elfogni a Boko Haram tagjait. Mióta 1999-ben Nigéria visszatért a többpárti demokráciához, a 2011. áprilisi általános választások hozták a legnagyobb sikert. A választások után azonban északon és az ország középső államaiban (Middle Belt) erőszak ütötte fel a fejét, halottakat, rombolást és a szabad mozgás korlátozását hagyva maga után.

A **szudáni** kormány folytatta a polgári területek légbombázását. Darfurban a kormányerők, kormánypárti milíciák, lázadó csoportok, valamint etnikai csoportok továbbra is számos civilt öltek, sebesítettek és erőszakoltak meg, illetve gyermekkorú katonákat vetettek be. Az év során a vitatott határterületen, Abyeiben is kitört az erőszak, csakúgy, mint Dél-Kordofán és Kék Nílus tagállamokban. Az erőszak ezeken a területeken azt eredményezte, hogy a lakosság nagy része kényszerült lakhelye elhagyására, valamint széles körben megsértették az emberi jogokat.

Szudánban az emberi jogi jogsértések büntetlenül zajlottak, ami továbbra is komoly probléma. A konfliktusban részt vevő felek akadályozták a humanitárius szervezetek és az ENSZ munkáját. Emellett a kormány folytatta az újságírók üldözését, valamint a szólás-, a gyülekezési, az egyesülési, a vallás- és a mozgásszabadság korlátozását, a rendfenntartó erők pedig a vélt politikai ellenségek és más személyek meggyilkolását, kínzását, bántalmazását és zaklatását.

Zimbabweban nem javult az emberi jogok rendkívül hátrányos helyzete. Az újdonsült nemzeti egységkormány megalakulása ellenére a kormányzás lényegében Mugabe elnök pártja, a Zimbabwei Afrikai Nemzeti Unió-Hazafias Front (ZANU-PF) irányítása alatt maradt, amely hatalmat gyakorol a katonaság, a rendőrség és a titkosszolgálatok felett. A biztonságiak büntetlenül folytatták tovább a nem ZANU-PF párttagok és a civil szervezetek aktivistáinak letartóztatását, bántalmazását és kínzását. A kormány megsértette az állampolgárok szólás-, gyülekezési és egyesülési szabadságát, valamint szabad mozgáshoz való jogát. A végrehajtó hatalom beleszólása a bírói testület munkájába komoly probléma maradt; a civil szervezetek beszámolóí szerint a bírónak birtokokat és házakat ígértek, ha a ZANU-PF számára kedvező döntéseket hoznak. A vidéki területeken a ZANU-PF szimpatizánsai a kedvező döntések érdekében megfélemlítették és megfélemlítették a helyi bírót.

Kelet-Ázsia és a csendes-óceáni térség

Burma 2011-ben fontos lépéseket tett az emberi jogi helyzet javítása érdekében. Ezek közé tartozik, hogy több száz politikai foglyot bocsátottak szabadon, és elfogadták a munkáról szóló törvényt, amelyet ha végrehajtanak, jogot biztosíthat majd a munkavállalóknak a szerveződéshez és a sztrájkhoz. Novemberben, a politikai pártok bejegyzéséről szóló törvény módosított változatának elfogadása után Ang Szán Szu Csí Nemzeti Liga a Demokráciáért elnevezésű pártját és más ellenzéki pártokat is újra bejegyezhetik politikai pártként. Az emberi jogokat érintő jelentős problémák azonban továbbra is fennállnak, többek között az emberi jogokért és a demokráciáért küzdő aktivisták katonák általi zaklatása és bántalmazása, valamint a szabad véleménynyilvánítás, gyülekezés, egyesülés, vallásgyakorlás és mozgás jogának megtagadása. A kormány számos aktivistát börtönözött be határozatlan időre, vádemelés nélkül, a rendszer által támogatott tömegszervezetek pedig zaklatták és bántalmazták őket. A hatóságok azért tartóztattak le, tartottak fogva, ítélték el és börtönöztek be állampolgárokat, mert hangot adtak a kormányt bíráló politikai nézeteiknek. 2011-ben a kormány megtette a kezdeti lépéseket néhány, a médiát érintő régóta fennálló korlátozás feloldásának irányába. Ha életbe lépnek ezek az intézkedések, megalapozzák majd az országban a szabad véleménynyilvánítás lehetőségét.

Kínában romlott az emberi jogok helyzete, különösen a véleménynyilvánítás, valamint a gyülekezési és egyesülési szabadság vonatkozásában. A kormány szoros ellenőrzés alatt tartotta az internet-hozzáférést és az oldalak tartalmát. Zaklatták és őrizetbe vették a civil társadalom tagjait, köztük emberi jogi aktivistákat, újságírókat, írókat, valamint a másként gondolkodókat. A kormány által érzékenynek ítélt ügyeket elvállaló ügyvédeket kizárták az ügyvédi kamarából, felszámolták irodáikat, néhány esetben pedig letartóztatták és fogva tartották őket. Az aktivistáktól, a másként gondolkodóktól és a vallási kisebbségek tagjaitól megtagadták a gyülekezési szabadságot, valamint a szabad vallásgyakorlás és utazás jogát. A kormány növekvő erőfeszítéseket tett a politikai aktivisták elhallgattatására, és törvénytelen intézkedésekhez folyamodott, mint például a kikényszerített eltűnés, a házi őrizet sajátos kínai formája (ún. „soft detention”) és a szigorú házi őrizet, amely a független vélemények kimondását megakadályozandó, kiterjedt a családtagokra is. A legtöbb visszaélés a nagy nyilvánosságot kapó események idején történt, mint például külföldi vezetők látogatása, érzékeny évfordulók és a jázminos forradalom hatására tervezett tüntetések. Tibetben legalább 12 szerzetes és nővér gyűjtötte fel magát, tiltakozásul a politikai megszorítások és vallásszabadság hiánya ellen.

A **Vietnamban** májusban tartott választások sem szabadnak, sem tisztességesnek nem voltak nevezhetőek, mivel a hatóságok minden jelöltet átvilágítottak. A kormány szigorúan korlátozta a politikai jogokat, többek között a véleménynyilvánítás, a gyülekezés, a mozgás és az egyesülés szabadságát. Korlátozták az interneten megjelenő tartalmakat is, és megfigyelték a bloggerekét. Hiteles jelentések a vietnami kormányt bíráló weboldalak elleni támadásról számoltak be. Békés szándékú politikai aktivistákat tartóztattak le, tartottak fogva és ítélték börtönbüntetésre önkényesen; kiemelt célpontot jelentettek azok, akik a feltételezések szerint külföldi székhelyű demokráciabarát csoportokkal álltak kapcsolatban. A jelentések szerint 19 személy meghalt a rendőrségi őrizet alatt, köztük egy közlekedési kihágás miatt fogva tartott és megvert férfi. Az év végén a jelentések szerint több mint 100 politikai foglyot tartott őrizetben a kormány, bár néhány nemzetközi megfigyelő állítása

szerint ennél többen voltak. A független civil szervezetek működését nem engedélyezték, és mind a bírói testületben, mind a rendőrség különböző szintjein problémát jelentett a korrupció. A visszaéléseket elkövető tisztviselők felelősségre vonása nem volt következetes.

Európa

Fehéroroszországban a helyzet a 2010. decemberi, hiányosságokkal teli elnökválasztást követően is rossz maradt. A rendfenntartó erők tüntetőket és fogvatartottakat bántalmaztak, és kínzásokról is érkeztek hiteles beszámolók. A tárgyalásokat zárt ajtók mögött, vagy a vádlott távollétében tartották, az ítéleteket előre megfogalmazták. Az elnökválasztás során a hivatalban levő Aljakszandr Lukasenka ellen induló kilenc jelölt közül ötöt perbe fogtak és elítéltek. Egyes személyeket polgári aktivizmus miatt vettek őrizetbe. Például a júniustól szeptemberig tartó, az interneten szervezett „csendes” demonstrációk során a rendőrség több mint 2000 embert vett őrizetbe, és közülük sokakat nagyszemű bírságra vagy 15 napig terjedő elzárásra ítélték. A kormány zaklatásának célpontjai az elnökválasztás után a civil szervezetek képviselői, újságírók és politikai aktivisták voltak, és tovább korlátozták a szabad egyesülés jogát is.

Oroszországban a hazai és nemzetközi megfigyelők több régióban jelentős szabálytalanságokról és csalásokról számoltak be az Állami Duma decemberi választásai során, ugyanakkor kiemelték az orosz nép példa nélküli hozzáállását, amellyel megpróbálták javítani a folyamaton. A nagyobb városokban hatalmas demonstrációkat tartottak a választások lefolytatása elleni tiltakozásul. Bár a véleménynyilvánítás szabadsága az interneten és néhány nyomtatott sajtótermékben megmaradt, az öncenzúra, valamint az a tény, hogy néhány nyomtatott sajtótermék és a legtöbb műsorszóró állomás a kormány tulajdonában és befolyása alatt állt, korlátozta a politikai vitát. Továbbra is előfordultak újságírók és aktivisták ellen elkövetett támadások és gyilkosságok. A kormányt vagy a jó összeköttetésekkel rendelkező üzleti érdekcsoportokat bíráló személyeknek néha fizikai támadással, zaklatással, a kormányzervek fokozott ellenőrzésével, politikai indíttatású perekkel, durva fogva tartási körülményekkel és a nyomásgyakorlás egyéb módszereivel kellett szembenézniük. Az észak-kaukázusi területeken a kormány és a felkelők, iszlamista milicisták és bűnözői csoportok közötti konfliktus számos esetben az emberi jogok megsértéséhez vezetett a rendfenntartó erők és a felkelők részéről is.

Ukrajnában a korábbi miszterelnököt, Julija Timosenkót és kormányának 12 tagját azzal vádolták meg, hogy hivatali idejük alatt visszaéltek a hatalommal és az állami forrásokkal. Hármukat ítélték el, köztük Timosenkót és a korábbi belügyminisztert, Jurij Lucenkót. Két másik személy előzetes letartóztatásban maradt, a korábbi gazdasági miniszter, Bogdan Danilisin pedig elmenekült az országból, és politikai menedékképet kapott a Cseh Köztársaságban. Számos hazai és nemzetközi megfigyelő azon a véleményen volt, hogy a vádemelések politikai indíttatásúak.

Közel-Kelet

Bahreinben februárban tömegtüntetések kezdődtek a politikai reformért és a síita többség polgári jogainak bővítéséért. A kormány március 15-től június 1-ig szükségállapotot rendelt el („a nemzeti biztonság állapota”), amely időszak alatt a katonai és a civil rendfenntartó erők számos emberi jogi jogsértést követtek el, többek között kínzást, önkényes fogva tartást és a szólás- és egyesülési szabadság korlátozását, valamint nem tartották meg a tisztességes eljárás elveit. A közalkalmazottakat a tüntetéseken való részvételük miatt elbocsátották az állásukból, a katonai, valamint a polgári bíróságok előtt pedig számos ember ellen indult eljárás. Júliusban a király felállította a Bahreini Független Vizsgálóbizottságot (BICI), amely megállapította, hogy 13 bahreini polgári lakos vesztette életét a rendfenntartó erők kezei által, további öt pedig a kínzások során. A bírálataiknak akár zenében vagy a közösségi médiában hangot adó személyeket letartóztatták, hosszan őrizetben tartották, vagy büntetőeljárást kezdeményeztek ellenük. November 23-i jelentésében a vizsgálóbizottság a „büntetlenség kultúrájáról” tett említést, amelyet a biztonságiak felelősségre vonhatóságának hiánya okozott a zűrzavar idején. 2011. folyamán szabadon bocsátottak néhány politikai foglyot és visszahelyezték az állásába néhány elbocsátott alkalmazottat, egyes újságírók, aktivisták és ellenzéki személyiségek ellen viszont folytatódott az eljárások állítólagos kormányellenes tevékenységük miatt. A jelentés közzététele után a kormány lépéseket kezdeményezett a vizsgálóbizottság ajánlásainak végrehajtására, többek között lehetővé tette a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottságának bejárását a börtönökbe, a szakszervezettel és a munkavállalókkal együttműködve elindította az alkalmazottak visszavételének folyamatát, és

átalakította a felügyeleti mechanizmusokat a Belügyminisztériumban és a Bahreini Nemzetbiztonsági Hivatalban.

Egyiptomban a tüntetéshullám akkor érte el a tetőpontját, amikor február 11-én lemondott Hoszni Mubarak elnök, és a végrehajtó hatalmat a Fegyveres Erők Legfelsőbb Tanácsa vette át. Az új alkotmányra vonatkozó 2011. márciusi népszavazásról és a 2011 novemberétől 2012 februárjáig tartó parlamenti választásokról elmondható, hogy évtizedek óta a legszabadabb választások voltak. A felkelés során azonban jellemzőek voltak az emberi jogi jogsértések, amelyek Mubarak elnök lemondása után is folytatódtak. A rendfenntartó erők tüntetők elleni támadásai és a tüntetők egymás közti összecsapásai során több mint 900 ember halt meg; a női tüntetőket zaklatták, és úgynevezett „szüzességi tesztnek” vetették alá, emellett újságírókat és bloggereket vettek őrizetbe, amiért bírálták a katonaságot. Az év folyamán fokozódott a szektás erőszak, és a vallási összecsapások során több mint 90 embert, főleg kopt keresztényeket gyilkoltak meg. Csak kevés elkövetőt vontak felelősségre.

Az **iráni** kormány továbbra is semmibe veszi az állampolgárok emberi jogait, többek között a szabad véleménynyilvánítás, gyülekezés, egyesülés, mozgás és vallásgyakorlás jogát. Több száz embert ítélték halálra, és több száz kivégzést hajtottak végre megfelelő eljárás nélkül. Az egyet nem értés minden formájára lecsaptak, aktivistákat, ellenzéki vezetőket, jogászokat, újságírókat, művészeket és tudósokat tartóztattak le és vettek őrizetbe. Fiatalkorúakat végeztek ki, politikai foglyokat kínoztak meg, és több újságírót vettek őrizetbe, mint bármely más ország a világon. Korlátozták az állampolgárok arra vonatkozó jogát, hogy békésen, szabad és tisztességes választások útján leválták a kormányukat, valamint az év nagy részére házi őrizetbe helyezték a fő ellenzéki mozgalom két vezetőjét, önkényesen letartóztatták támogatóikat, megszüntették weboldalaikat és napilapjaikat, valamint zaklatták családtagjaikat. Az iráni kormány sokakat letartóztatott, megkínzott és vád alá helyezett eltérő véleményük miatt, köztük olyan tüntetőket is, akik a tunéziai és egyiptomi tiltakozók iránti szolidaritásból gyűltek össze. Folytatták a kegyetlen bánásmódot a nőkkel, a szexuális kisebbségek (LMBT), valamint az etnikai és vallási kisebbségek tagjaival szemben. Kormánytisztviselők antiszemita kijelentéseket tettek, emellett aránytalan mértékben rendelték el önkényes letartóztatást, elhúzódo őrizetet és fizikai bántalmazást kisebbségi csoportok, például kurdok, arabok, azeriek és beludzsok ellen. A kormány az internet szigorú korlátozása útján is elszigetelte állampolgárait.

Irakban a jelentések szerint a legfontosabb emberi jogi jogsértések között jogellenes gyilkosságok, valamint erőszak, kínzás, büntetlenség, eltűnések és széles körű korrupció szerepelnek. A jogsértéseket szektás és etnikai fegyveres csoportok, valamint kormányközeli erők követték el. Mind főként szunnita terrorista csoportok, például az iraki al-Kaida, mind főként síita katonai szervezetek követték el támadásokat más szekták vagy népcsoportok, rendfenntartó erők, templomok, vallási zarándokok, gazdasági létesítmények és kormánytisztviselők ellen. Az öngyilkos bombázásokkal, a rögtönzött robbanóeszközökkel elkövetett támadásokkal, az autóból történő lövöldözésekkel és más erőszakos cselekményekkel az volt a csoportok célja, hogy gyengítsék a kormányt, és elmélyítsék a szekták közötti megosztottságot.

Líbiában a forradalom véget vetett Kadhafi uralmának, amely négy évtizedes fennállása alatt rendszeresen megsértette az emberi jogokat, és felelős volt azoknak a civil haláleseteknek és visszaéléseknek a többségéért is, amelyeket a 2011-es héthónapos konfliktus során követtek el. 2011-ben különböző szereplők követték el visszaéléseket, amelyek a konfliktus után is folytatódtak, gyakran büntetlenül. Idetartoznak az eltűnések, a törvénytelen gyilkosságok, az önkényes letartóztatások, a fogva tartás során elkövetett bántalmazás és a vizsgálat hiánya, valamint az emigránsokkal és néhány népcsoport tagjaival szemben elkövetett erőszak és széles körű hátrányos megkülönböztetés. Kadhafi október 20-i halála és Szirtében fekvő utolsó erődítményének bevételé után az Átmeneti Nemzeti Tanács október 23-án kimondta az ország felszabadítását, és az ideiglenes kormány részeként megkezdte az átmenet megtervezését. Líbia ideiglenes kormánya kinyilvánította, hogy Líbia minden népe tekintetében támogatja az emberi jogok védelmét, de a gyenge intézményrendszer, a behatárolt kapacitás és a biztonsági környezet ellenőrzésének hiánya miatt csak korlátozottan volt képes érvényesíteni a jogállamiság elvét. A folytatódó erőszak, a szervezési zavarok és a korrupció az emberi jogok folyamatos megsértéséhez vezettek, különösen a kormány ellenőrzésén kívüli területeken.

Szíriában az erőszakmentes kormányellenes tüntetések 2011. március közepén kezdődtek, és egész évben folytatódtak. El-Aszad elnök kormánya válogatás nélküli, halálos eszközöket alkalmazott, hogy

országszerte elfojtsa a békés tüntetéseket, és katonai támadást indított több saját városa ellen. A kormányerők megfosztották a városokat az áram- és vízszolgáltatástól, valamint az egészségügyi ellátástól, körülbelül 20 napig korlátozták a be- és kijárást, ezalatt fegyverekkel lötték az épületeket, a mecseteket és más civil célpontokat. Annak ellenére, hogy november 2-án megállapodást kötöttek az Arab Ligával a reformok elindítására és a polgári lakosokat sújtó gyilkosságok beszüntetésére, a rendszer tovább folytatta a halálos erők bevetését a békés tüntetők ellen. Az év végén az aktivisták folytatódó letartóztatásokról, kínzásokról, megfélemlítésről, nemi erőszakról, törvénytelen gyilkosságokról és a katonai erő civilek elleni bevetéséről számoltak be. A kormány megpróbálta megállítani az állami erőszakról szóló információk áramlását, többek között az okostelefonok betiltásával, amelyeket a polgári lakosok, köztük gyermekek elleni állami erőszak megőrkítésére használtak. Ennek ellenére továbbra is csempészték ki az országból olyan képeket, amelyek a tüntetők állítólagos megveréséről, letartóztatásáról és megöléséről tanúskodtak, és ezeket a képeket közösségi oldalakon, például a YouTube-on és a Facebookon tették közzé. Az emberi jogok tiszteletben tartásáról szóló következő évi jelentés számol majd be arról, hogy a helyzet ez év elején jelentősen romlott, mivel a kormány komoly katonai akciókat indított több város ellen, és ostrom alá vette Homszot és más városokat is. Az ENSZ becslése szerint a tüntetések kezdete óta több mint 9000 civil vesztette életét. Az állami erők sok esetben meghiúsították a Vöröskereszt Nemzetközi Bizottságának azon erőfeszítéseit, hogy humanitárius segílyt és orvosi ellátást nyújtsanak az ostrom alá vett polgári lakosságnak.

Az arab tavasz **Tunéziában** kezdődött 2010 decemberében, amikor egy Mohammed Bouazizi nevű fiatal utcai árus felgyújtotta magát a tartományi kormány székhelye előtt, tiltakozásul azért, mert a rendőrség elkobozta az árukészletét, a helyi tisztviselők pedig nem hallgatták meg a panaszát. Ez a cselekedet, valamint a következő hetek általa kiváltott tüntetései végül Ben Ali uralmának megdöntéséhez vezettek. Október 23-án megválasztották az alkotmányozó nemzetgyűlést, amely előkészíti az új alkotmányt és kijelöli az új ideiglenes kormányt. Az eljárást függetlennek és tisztességesnek ítélték, és ez jellemezte Tunézia történetének első nyílt és valóban demokratikus választását is. Összességében a januári forradalom rendkívüli esélyt adott az emberi jogok védelmére Tunéziában. Ben Ali 23 évig tartó diktatúrája alatt az emberi jogokat következetesen semmibe vették. A forradalom után jelentős mértékben csökkentek a véleménynyilvánítási, gyülekezési és egyesülési szabadságot érintő korlátozások. Visszatértek a száműzött aktivisták, szabadon bocsátották a politikai foglyokat, a civil társadalom és az emberi jogi aktivisták pedig anélkül folytathatták munkájukat, hogy az állam megzavarta vagy megfélemlítette volna őket.

Dél- és Közép-Ázsia

Afganisztánból 2011-ben az emberi jogok folyamatos megsértéséről érkeztek hírek, többek között fegyveres felkelők csoportjai a kormányhoz közel álló személyeket gyilkoltak meg, és válogatás nélkül támadtak meg civileket. A korrupció mindenhol jelen volt. Nemzetközi szervezetek olyan állítólagos eseteket dokumentáltak, amikor a Nemzetbiztonsági Igazgatóság és az Afgán Nemzeti Rendőrség fogvatartottakat kínzott meg és bántalmazott. Az afgán nők és lányok elleni erőszak és hátrányos megkülönböztetés továbbra is széles körben elterjedt maradt, és a rendőrség sok esetben nem is reagált ezekre a jogsértésekre. A közéletben aktív nőknek fenyegetésekkel és erőszakkal kellett szembesülniük, és támadások érték őket a tálib és más felkelők részéről. Az év során folytatódott az a politikai vita, amely amiatt robbant ki, hogy a 2010-es választások vitatott eredményeinek eldöntése érdekében Karzai elnök felállított egy különbírószágot, amely nem szerepel az alkotmányban; az ügyet végül augusztusban, az afgán jog szerint sikerült megoldani.

Kirgizisztánban októberben lezajlott a ország húszéves történelmének első békés hatalomátvétele. A választást, amelyben Almazbek Atambajev, a hivatalban levő miniszterelnök nyerte el az elnöki széket, független megfigyelők általánosságban átláthatónak és versenyszerűnek értékelték. A 2010-ben Kirgizisztán déli részén zajló összecsapások során kirobbant etnikai feszültség 2011-ben is folytatódott, ahogy az üzbég népcsoport és más kisebbségi csoportok elleni szerteágazó hátrányos megkülönböztetés is. Délen a rendfenntartó erők tisztviselői olyan erőszakos cselekményeket követtek el valamennyi demográfiai csoport, különösen az üzbégek ellen, mint például az önkényes letartóztatás, a bántalmazás, a kínzás és a zsarolás. A központi kormányzat képtelen volt arra, hogy felelősségre vonja az emberi jogok ellen vétőket, így a biztonsági erők önkényesen cselekedtek, ami felbátorította a rendfenntartó szerveket a sebezhető állampolgárok bántalmazására. Ezenkívül a központi hatalom gyengesége miatt a tömegek felhatalmazva érezték magukat, hogy több tucat tárgyalást szakítsanak félbe a vádlottak, az ügyvédek, a tanúk vagy a bírák megtámadásával.

Pakisztán továbbra is küzd a rendfenntartó erők és a szélsőséges vagy szeparatista csoportok által elkövetett törvénytelen gyilkosságokkal, kínzásokkal és erőszakos eltűnésekkel. Ezek több tízezer állampolgárt érintettek az ország majdnem minden térségében. Militáns, terrorista vagy szélsőséges csoportok és a rendfenntartó erők egyaránt követtek el emberi jogi jogsértéseket. Még mindig nagy a vallási feszültség. Január 4-én saját testőre gyilkolta meg Salman Taseer Pandzsáb tartományi kormányzót, mert ellenezte az istenkáromlásról szóló törvényt, amelyet a szabad véleménynyilvánítás és vallásgyakorlás jogának korlátozására használtak. Március 2-án lelőtték Shabbaz Bhatti szövetségi kisebbségügyi minisztert, aki a pakisztáni kormány egyetlen keresztény tagja volt. Bhatti szintén nyíltan bírálta az istenkáromlásról szóló törvényt. A Karacsit régóta sújtó politikai, szekták közötti és etnikai erőszak durvult az év folyamán, amely részben annak köszönhető, hogy a 2005-ös földrengés és a 2010-es áradások után nagyszámú szindi, beludzi és pastu bevándorló érkezett a városba. A politikai pártok és a hozzájuk kötődő bandák azért harcoltak, hogy megszerezzék a politikai és gazdasági irányítást az új népességcsoportok felett. A becslések szerint 925 és 1400 közé tehető azoknak a száma, akiket a Karacsiban dúló szekták közötti és politikai erőszakhullámban öltek meg január és augusztus között.

Srí Lankán folytatódott a kormánybarát félkatonai csoportok számlájára írható eltűnések és gyilkosságok, főként a tamil területeken. Folyamatosan érkeztek jelentések a félkatonai csoportok és a kormány rendfenntartó erői közötti szoros kötelékekről. A kormányhoz állítólag közel álló személyek civil szervezetek aktivistáit, a Tamil Eelam Felszabadító Tigrisei nevű csoport feltételezett szimpatizánsait és újságírókat támadtak és félemlítettek meg, illetve bántalmaztak. Továbbra is problémát jelentett a fogvatartottak kínzása és zaklatása, valamint a börtönökben uralkodó rossz körülmények, a hatóságok pedig önkényesen fogtak el és tartottak őrizetben állampolgárokat. Több gyanúsított halt meg a fogva tartás során megkérdőjelezhető körülmények között. Számos ilyen jellegű emberi jogsértés maradt hivatalosan büntetlenül. A 2010 szeptemberében elfogadott 18. alkotmánymódosítás felhatalmazását az elnök arra használta fel, hogy nagyobb ellenőrzést gyakoroljon olyan, korábban független közintézmények munkatársainak kinevezése felett, amelyek a bírói testület és a rendőrség szabálykövetését, valamint Srí Lanka emberi jogi kötelezettségeinek betartását felügyelik. Az emberi jogi jogsértések áldozatai között aránytalanul nagy a tamilok száma.

Üzbegisztánban a központosított végrehajtó hatalmi ág uralta a politikai életet, és szinte teljes mértékben ellenőrzés alatt tartotta a kormányzás többi ágát. A beszámolók szerint a rendfenntartó erők megkínózták és bántalmazták a fogvatartottakat. A büntetőügyek gyanúsítottaitól megtagadták a megfelelő eljárást és a tisztességes tárgyalást. A vallásszabadságot korlátozták, a vallási kisebbségek tagjait pedig bántalmazták és bebörtönözték. Továbbra is fennálló emberi jogi problémát jelentenek a következők: magánzárka és elhúzódo fogvatartás; a börtönök mostoha, néha életveszélyes körülményei; önkényes letartóztatás és fogvatartás; a szólás-, gyülekezési és egyesülési szabadság korlátozása; a civil társadalom tevékenységének állami korlátozása; a szabad mozgás jogának korlátozása; a média korlátozása; nőekkel szembeni erőszak; valamint a kormány által szervezett kényszermunka a gyapotszedésben. A hatóságok emberi jogi aktivistákat, újságírókat és más, a kormányt bíráló személyeket bántalmaztak, önkényesen letartóztatták őket, politikai indokkal perbe fogták és fogva tartották őket. A kormánytisztviselők gyakran büntetlenül vettek részt korrupciós ügyekben.

A nyugati félteke

Kubában a kormány folytatta az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok - többek között a szólás-, a gyülekezési és az egyesülési szabadság - elnyomását, és komoly korlátozásokat léptetett életbe a médiában. A kormány szigorúan felügyelte az információhoz való hozzáférést minden módját. Egyre gyakrabban vettek őrizetbe emberi jogi aktivistákat; a rövid távú fogvatartások száma 2010 és 2011 között megduplázódott. A kormány továbbra is szervezett csoportosulásokat azzal a céllal, hogy ellenzéki csoportokat félemlítsen meg, különösen a Damas de Blanco („Hölgyek fehérben”) szervezet tagjait. Ezek a megfélemlítő intézkedések (“actos de repudio”) különösen erőszakossá váltak júliusban és augusztusban, októberben pedig a kormány meghazudtolta azt az állítását, hogy a csoportosulások spontán módon szerveződtek, amikor kijelentette, hogy be fogja vetni őket a Damas de Blanco békés tüntetésének megakadályozása érdekében. A kormánytisztviselők és a kormány által szervezett csoportosulások több tucat békés szándékú emberi jogi aktivistát, újságírókat és más személyt tartottak fogva és bántalmaztak annak érdekében, hogy megakadályozzák őket az emberi

Amerikai Nagykövetség, Budapest

jogok napjának december 10-i megünneplésében. Decemberben közel 800 őrizetbe vételt vettek nyilvántartásba, ami 30 éve a legtöbb.

Hondurasban különösen magas az emberölések aránya, a bűnözés és az emberi jogi jogsértések továbbra is rendkívül elterjedtek. Közép-Amerika legtöbb részéhez hasonlóan az erőszakot itt is bűnöző bandák és kábítószer-kereskedő hálózatok követték el, és jelentős problémának bizonyult. A hondurasi rendőri erők mélyen gyökerező és kezeletlen korrupciós problémákkal küzdöttek, a rendőrök célpontjai pedig sebezhető személyek, köztük a szexuális kisebbségek (LMBT) tagjai voltak. Négy újságíró meggyilkoltak. December 7-én ismeretlen fegyveresek egy motorkerékpárról halálos lövést adtak le Alfredo Landaverde volt kormányzati biztonsági főtanácsadóra. Landaverde a halála előtti hetekben azt állította, hogy a Nemzeti Rendőrség vezetői kapcsolatban állnak a szervezett bűnözéssel, és razzitát követelt. A rendőrség, a polgárőrség és a rendfenntartó erők volt tagjai önkényes és gyorsított kivégzéseket hajtottak végre. A hondurasi kormány a Nemzeti Rendőrségen belüli korrupció kezelésére létrehozott egy független belügyi hivatalt és egy rendőrségen kívüli reformbizottságot. Bajo Aguan régióból folyamatosan érkeztek a jelentések arról, hogy egy földdel kapcsolatos jogvitával összefüggésben biztonsági őrköt, mezőgazdasági munkásokat és rendfenntartó erőket gyilkoltak meg.

Mexikóban 2011 során a legkomolyabb emberi jogi kihívások az ország szervezett bűnözés elleni harcából eredtek, amelynek során gyakran történtek összecsapások a rendfenntartó erők és a drokartellek között, melyek transznacionális bűnöző szervezetként működnek. Mind a transznacionális bűnöző szervezetek, mind a hozzájuk kapcsolódó bandák harcban álltak a kábítószer-kereskedelmi útvonalak és piacok ellenőrzéséért. Mexikóban az erőszakos bűncselekmények leggyakoribb elkövetői továbbra is a transznacionális bűnöző szervezetek. Emberkereskedelemmel is foglalkoztak, és kegyetlen módszereket alkalmaztak az állampolgárokkal szemben, beleértve az embertelen bánásmódot, az emberölést és az általános megfélemlítést. A transznacionális bűnöző szervezetek dermesztő hatást gyakoroltak a médiára, mivel a tevékenységükről beszámoló bloggerek kivégezték, az őket bíráló újságírókat pedig megfenyegették. Szeptemberben a Tamaulipas állambeli Nuevo Laredo városában a transznacionális bűnöző szervezetek meggyilkoltak két bloggert, és üzenetet hagytak a testükön, amelyben az állt, hogy mindenkin bosszút állnak, aki a közösségi médiában a tevékenységükről ír. Novemberben Nuevo Laredóban állítólag egy harmadik bloggert is megverték, majd meggyilkoltak, szintén megtorlásul amiatt, mert az illető a helyi drokartellekről írt bejegyzéseket az interneten. A transznacionális bűnöző szervezetek elleni harccal összefüggésben, de ettől függetlenül is, a rendfenntartó erők a beszámolók szerint törvénytelen gyilkosságokat, kényszerített eltűnéseket, fizikai bántalmazást és kínzást követtek el.

Venezuelában a hatalom egyre nagyobb mértékben a végrehajtó hatalmi ágban koncentrált. Egy 2010 decemberi törvény értelmében, amely 18 hónapos időtartamra erre irányuló általános hatalommal ruházta fel őt, Chavez elnök anélkül döntött bizonyos jogszabályokról, hogy a megválasztott nemzetgyűlés véleményét vagy beleegyezését kikérte volna, annak érdekében, hogy az alapvető gazdasági és tulajdonjogokat érintő korlátozásokat rendeljen el. A kormány a véleménynyilvánítás szabadságának korlátozására és az eltérő vélemények büntetendővé tételére irányuló lépéseket tett. Az év folyamán magántulajdonban lévő tévécsatornákat, más sajtóorgánumokat és újságírókat zaklattak és fenyegették meg magántulajdonuk lefoglalása, bírságok, célzott jogszabályok, illetve bünyügyi eljárások és vádemelés révén. Az ellenfeleket érintő hivatalos médiatámadásokat antiszemitizmus is jellemezte. A kormány a bírói testületen keresztül félemlítette meg és vonta eljárás alá azokat a politikai, szakszervezeti, üzleti és a civil szervezetekben dolgozó vezetőket, akik bírálták a kormány politikáját és cselekedeteit.